

RA EBREO RA CARTA NÚ'A BI 'BEMPA YA EBREO

Ajuḁ bá pɛhna rá T'ḁ pa bi zocaguihḁ

¹ Maya'bḁ Ajuḁ bi zofo ndu ma xitahḁ ndunthi ya 'mi'qui de 'rama'na'ño ya modo. Go yá 'mɛhni bi xipabi rá noya 'na hangutho pa go bi zofo'ḁ ndu ma xitahḁ. ² Pe nubyá de yá ngats'i ya pa, Ajuḁ bá pɛhna rá T'ḁ pa bi zocaguihḁ. Ajuḁ bi 'yɛnt'ua ja rá 'yɛ'a pa bi hyoca mahets'i ne ra ximhai ne gatho nú'a te ja, ne xa dapabi'a gatho nú'a te ja pa rá mɛti'a. ³ Y nurá nsunda rá T'ḁ Ajuḁ gue'a rá nsunda rá Dada nehe, y nurá 'mḁi rá T'ḁ Ajuḁ gue'a rá 'mḁi Ajuḁ ra Dada. Gatho ya t'øt'e nú'ḁ bí ja mahets'i ne nú'ḁ jaua ja ra ximhai o ja rá 'yɛ ra T'ḁ, ne nu'a ri su'ḁ co rá ts'edi rá noya. Go gue'a bi du pa bi xugaguihḁ gatho ma ts'oquiḁ, nepḁ bi ma mahets'i ne bá hudi ja rá 'ñɛi de habḁ bí hudi Ajuḁ rá Dada to pɛ'tsa gatho ra ts'edi.

Rá T'ḁ Ajuḁ ma'na hḁ ra ts'edi que ya ɛnxɛ

⁴ Rá T'ḁ Ajuḁ ma'na hḁ ra ts'edi que ya ɛnxɛ, ne Ajuḁ bi hñu'mbabi'a 'nara thuhu ma'na ja rá nsu que nú'a pɛ'tsa ya ɛnxɛ. ⁵ Ajuḁ hinhya'mḁ xa 'ñembabi 'nara ɛnxɛ ngu nuna ra noya bi xipa rá T'ḁ, bi 'ñembi:
Nu'i go gue'e ma T'ḁ'i,
ne nubyá ri hnequi ja yá thandi ya ja'i gue go ri
Dadagui.
Ajuḁ hinhya'mḁ bi ma de 'nara ɛnxɛ:

Nuga go gueque drá Dadagui'a,
ne nú'á go di gue'a ma T'ᵤ.

⁶ Ha nu mbá pēhna Ajuá rá 'ra T'ᵤ ja ra ximhai, bi
'ñena njaua:

Gatho ya ενξε dá nsundabi ma T'ᵤ.

⁷ Y de ya ενξε Ajuá bi 'ñena njaua:

Ya ενξε nú'ᵤ pεpcagui ne dí pēhni, dí japi da nja
ngu ra ndahi,

ne dí japi da nja ngu 'nara tsibi.

⁸ Pe Ajuá bi 'ñemba njaua rá T'ᵤ:

Nu'i grá Ajuá, ma gui ndá pa nzantho;

ne nuri hmanda gue'a 'nara hmanda dega hoga
ts'ᵤtbi.

⁹ Xi grí ho 'bᵤ t'ᵤt'a ra hño, pe hingrí ho 'bᵤ t'ᵤt'a ra
nts'o'mᵤi;

hangue por gue'a núga ri Ajuágui stá hux'a'i,

ne stá 'ra'a ndunthi ra johya que gatho ma'ra nú'ᵤ
to'o 'bᵤi con gue'e.

¹⁰ Nehe Ajuá bi 'ñemba njaua rá T'ᵤ:

Nu'i grá zi Hmu, go gue'e gá hoca ra ximhai de mi
othotho gatho nú'a te ja;

ne go gue'e gá hoca mahets'i.

¹¹ Gatho'ᵤ ma da uadi, pe nu'í ma gui 'bᵤi pa
nzantho.

Gatho'ᵤ ma da thegue ngu thegue 'nara dutu;

¹² ma gui pants'i'ᵤ ngu 'nara he,

ne ma gui pati'ᵤ ngu 'raya zεhe.

Pe nu'í go di gue'atho pa nzantho,

y nuri te hinhya'mᵤ ma da uadi.

¹³ Ajuá hinhya'mᵤ bi 'ñembabi ni 'nara ενξε ngu
nuna ra noya bi xipa rá T'ᵤ, bi 'ñembi:

Hñudiua ja ma 'ñei,

asta hinga tsogui ri ncontra rí nga'ti ri ua.

14 Gatho ya ενχε go dega ndahitho ne πεpabi Ajuā, xuá mehni pa da μεpabi gatho ya nthahni nú'η ma da mpøhø.

2

Jamasuhη ra mpøhø

1 Hanguē por gue'a mahyoni ga huxhη nt'øde de nú'a stá ødehη, pa njabη hinga 'ueguehη de nú'a dí camfrihη. 2 Nú'a ra ley bi manda Ajuā maya'bη po ya ενχε bi fadi gue go gue'a majuāni, ne Ajuā bi castiga ngu mrí 'ñepi nuto bi 'yøt'a ya ts'oqui ngue'a himbi ne bi 'yøte'a. 3 Nu'bú ζhanja da za ga mponthη rá cue Ajuā 'bη nújη hindí huxhη nt'øde xá hño nuya hoga noya xi di muui ndunthi ne xicjη hanja da za ga mpøhøhη? Nuya hoga noya dega mpøhø go rá mudi bi manσε ra Zidada Jesu, nepη nú'η to'o xi bi 'yøde nuya noyaya bi xicjη gue go gue'a majuāni. 4 Nehe Ajuā bi damajuāni mahyεgui co nú'η to'o bi xicaguihη nuya ya noya, ngue'a bi 'ñudi 'raya nt'udi, ne bi 'yøt'a ya danga milagro ne ma'ra ya danga 'bεfi, ne bi 'racjη ra ts'edi de ra Maça Ndaηi ngu tengu rá paha Ajuā pa ga πεphη'a cada 'na de guecjη.

Ra Zidada Jesucristo bi 'ñe bi njā'i ngu nújη yá cuguihη

5 Nehe Ajuā hinxa hñuxa ya ενχε pa go da ndā ja nú'a ra 'ra'yo ximhai ma ga xi'ahη. 6 Nu'a xa 'yøt'e, xa hñuxa ya jā'i pa go da ndā'η, ngu mąnga 'na xeni de ja ra Maça T'ofò ne ena:

Nu'i Ajuā ma Dada'i, ζte ri muui ra jā'i de ra ximhai pa guí beni de gue'a?

ζTe ri muui'a pa guí ne gui fats'i?

⁷ Go 'raya patho ma'na xcá umba yá nsu ya ενχε
que gue'a,

ne 'mεfa gá umba ra nsu xi ra d̄angui ngu nú'a ra
nsu t'umbabi 'nara nd̄a.

Ne xcá hñuts'i pa da manda ya t'øt'e nú'u xcá
hoqui;

⁸ xcá hñuts'i'a pa da manda gatho.

Njabu Ajua xa hñuxa ya ja'i pa da manda gatho
nú'a te ja ja ra ximhai ne himbi gotho ni 'nara t'øt'e
nú'a himbi t'ent'ua ja yá 'yε'u. Pe nubyá hinxa
hnequitho gue ya ja'i dri nd̄a de gatho ya t'øt'e. ⁹ Pe
dí pahu gue nura Zidada Jesu ha, ri nd̄a de gatho
ya t'øt'e. Pe po 'raya patho ma'na bi nja yá nsu ya
ενχε que gue'a, y njabu bi du po rá ngue gatho ya
ja'i po rá hñoja'i Ajua. Pe nubyá ya xa t'umba 'nara
nsu dega nd̄a, ngue'a bi sufri ne bi du por guecu.

¹⁰ Ajua bi hyoca gatho ya t'øt'e pa rá nsunda'a,
ne ri su. Hangue bi 'ñepi bi mehna ra Jesu pa
bi sufri, pa njabu bi nhyoga pøhøte pa da za da
zixa gatho nú'u yá batsi Ajua pa da 'muhui'u ja rá
nsunda'a. ¹¹ Ra zi Hmu Jesu go gue'a ri t'axca ya
ja'i de yá ts'oqui. Y nú'a ne nú'u to'o xa t'axqui,
'nada yá Dada. Hangue ra zi Hmu Jesu rá T'u Ajua
hindi ntsa da 'ñena gue go gue'u yá cu. ¹² Hangue
enga ja ra Maca T'ofu:

Nú'u ma cu ma ga xipabi de gue'e,

y con gue'u ma ga tu't'ahe ya jahña ja ra hmunts'i.

¹³ Nehe ena:

Ma ga huxa ma jamfri ja Ajua.

Nehe ena:

Ja dí 'bucua co nuyu yá batsi Ajua xa 'yentc'a ja ma
'yε.

14 Nuyá batsi Ajuá go ya meximhai pe'tsa ra ji co ra ndo'yo, hangue ra Zidada Jesu bi 'ñe bi nja'i nehe ngu'ᵐ pa bi za bi du, ne co nú'a rá du bi thogui'a bi za bi huatua rá ts'edi ra ts'ondahi nú'a to'o mi hā ra ts'edi de ra du. 15 Y njabᵐ bi za bi 'be ra ntsu nú'ᵐ to'o nzantho mi tsu ra du. 16 Dí padihᵐ gue ra Zidada Jesu himbi 'ñehe pa e da mats'i ya εηxε. Nu'á bi 'ñehe pa e bi maxcaguihᵐ nújᵐ stí 'ñehehᵐ de yá ja'i ndu ra Abrá. 17 Y pa bi za bi maxcaguihᵐ, mahyoni bi thogui gatho ngu nú'a dí thoguihᵐ nújᵐ yá cuguihᵐ'a. Hangue ja rá nthecate con guecᵐ, ne bi nhyoga ndā gá macja de guecᵐ ja rá 'befi Ajuá, ngue'a po nú'a ra du bi thogui, Ajuá bi za bi punga ma ts'oquihᵐ. 18 Y nubyá nu'á tsa da maxa nú'ᵐ to'o tho ya thogui, ngue'a nuse'a bi sufri ne bi tho ya thogui nehe.

3

Ra Zidada Jesu ma'na ja rá nsu'a que ra Moise

1 Hangue ma zi maca cu'ihᵐ, nú'ahᵐ xa zohna'ihᵐ Ajuá pa gui maha mahets'i, xi da beñhᵐ ra Zidada Jesucristo nú'a rá 'mehni Ajuá pa bi 'ñutcahᵐ nú'a dí camfrihᵐ, nehe go gue'a ma ndā gá macjahᵐ de ma jamfrihᵐ. 2 Ajuá go bi hñuts'i'a pa da ndā gá macja, y nu'á xi pepabi xá hño, nja ngu ra Moise bi mepabi xá hño nu mí supa gatho rá hnini Ajuá. 3 Y ra Zidada Jesu ma'na rí 'ñepi da nja rá nsu que ra Moise, nja ngu nú'a to'o hoca 'nara ngu, ma'na ja rá nsu'a que ra ngu. 4 Ngue'a 'nara ngu, 'bui to'o xa hyoqui, pe nu Ajuá go gue'a bi hyoca te gatho ja. 5 Xi majuani ra Moise mi gue'a 'nara hoga 'bego mi supa rá hnini Ajuá, y

nú'a mrá 'bɛfi'a mri damajuani de nú'a mi ma da m̄anga Ajuá 'mɛfa. ⁶ Pe ra zi Hmu Jesucristo go gue'a ra nda de rá hnini Ajuá, ngue'a go gue'a rá T'ɛ'a, y nu'á nzantho øt'a rá 'bɛfi xá hño. Y nujú go rá hniniguíhɛ Ajuá 'bɛ xi ga suhɛ ma jamfrihɛ asta rá ngats'i ra pa, ne xi ga tø'mhɛ co 'nara johya nú'a ra nthø'mate dí pɛ'tshɛ.

Ra tsaya pa rá hnini Ajuá

⁷ Ra Maça Ndañi bi 'ñena ja ra Maça T'ofó:
 'Bɛ núbya gui 'yøhɛ, nú'ahɛ zo'ahɛ Ajuá,
⁸ osti megui ri corasohɛ ngu bi nja nú'ɛ ya ja'i mri
 'ñouí ra Moise ja ra mbonthi
 ne bi nø'tuabi Ajuá y bi tsø'tua rá mɛi.
⁹ Nehe bi 'ñena Ajuá: Ndu ri dadahɛ xi mi
 mfadagui'ɛ,
 masque xqui hyanda ya d̄anga nt'udi stí øt'a ja
 yá thandi de nú'ɛ ñote njɛya bi 'ño'ɛ ja ra
 mbonthi.
¹⁰ Hangue por gue'a bi tsøtca ma mɛi'ɛ,
 ne dá ena: “Nuya ja'i'ɛ nzantho 'yo 'nambɛ yá
 mfeni,
 ne hinxa ne'ɛ xa 'yøt'a ngu nú'a stá xipabi.”
¹¹ Hangue bi tsøtca ma mɛi'ɛ, ne dá jurabi
 gue hinda ma da ntsaya'ɛ con gueque ja ma tsaya.
¹² Ma zi cu'ihɛ, jamasuhɛ gue ni 'na de gue'ahɛ
 hinda nts'oca ri mfenihɛ po ra 'ñajamfri nú'a da
 ja'ahɛ gui 'ueguehɛ de Ajuá nú'a te. ¹³ Nu'a gui
 'yøthɛ, 'na pa ngu 'na pa gui nupa mfenihɛ 'na ngu
 ma'na de núbya zocjɛ Ajuá, pa ni 'na de gue'ahɛ
 hinda hya'ahɛ ya ts'onthate de ya ts'oqui ne da
 ja'ahɛ da megui ri corasohɛ. ¹⁴ Ngue'a 'bɛ ga
 siguihɛ ga camfrihɛ asta rá ngats'i ra pa, ne hinga

'uegueh_u de nú'a stá camfrih_u desde rá m_udi, nu'bú h_a, ga johyah_u ga 'b_uh_u mahyεgui co ra Zidada Jesucristo pa nz_untho.

¹⁵ Beñh_u nú'a ra xeni hab_u ena:

'B_u núbya gui 'yøh_u, nú'ah_u zo'ah_u Aju_a,
osti megui ri corasoh_u ngu bi nja nú'_u ya ja'i
mri 'ñoui ra Moise ne bi nø'tuabi Aju_a y bi
tsø'tua rá m_ui.

¹⁶ ¿To'o nú'_u bi 'yøde rá noya Aju_a nep_u bi nø'tuabi?
¿Ha gue hingo gue'_u nú'_u bá pønga de Egipto, nú'_u
bá tsi ra Moise? Haha, go gue'_u. ¹⁷ Ne ¿xi con
to'o bi bø rá cue Aju_a gatho nú'_u ñote njeya? ¿Ha
gue hingue co nú'_u bi 'yøt'a ya ts'oqui, hangue ja
bi du de guehni ja ra mbonthi ne ja bi gohini yá
ndo'yo'_u? Haha, go gue'_u. ¹⁸ Ne ¿xi to'o nú'_u bi ma
Aju_a gue xi majuañi hinda ma da ntsayau Aju_a ja
rá tsaya? ¿Ha gue hingo nú'_u bi nts'o'yøde? Haha,
go gue'_u. ¹⁹ Hangue dí pah_u xá hño gue nu'ú himbi
za bi ntsayau Aju_a ja nú'a rá tsaya ngue'a himbi
ne bi gamfri'_u.

4

¹ Nubyá jatho nú'a ra tsaya xquí hñ_a'tuabi nú'_u
ya ja'i mri 'ñoui ra Moise, y go gue'a ri ñatcaguih_u
Aju_a. Hangue mahyoni xi ga nsuh_u pa ni 'na de
gucaguih_u hinga 'b_uh_u nú'a ra tsaya'a. ² Ngue'a
nú'a ra hoga noya bi sipabi nú'_u ya ja'i'_u hinte bi
muui pa gue'_u ngue'a himbi gamfri'_u. ³ Pe nú'j_u dyá
gamfrih_u h_a, ma ga c_uth_u ja rá tsaya Aju_a pa ga
tsayah_u con gue'a, pe nú'_u to'o mri 'ñoui ra Moise,
himbi ntsaya'_u ja rá tsaya Aju_a, ngue'a Aju_a bi
'ñena:

Nú'_u ya ja'i'_u bi tsøtca ma m_ui, ne dá jurabi

gue hinda ma da ntsaya'ḡ con gueque ja ma tsaya. Nu'ḡ himbi yḡt'i ja rá tsaya Ajuḡ masque ya mi ja nú'a ra tsaya'a desde mi uadi bi hyoca ra ximhai, hangue ja bi ntsaya'a. ⁴ Ngue'a ja ra Maça T'ofó ma de rá yoto ma pa, habḡ ena njaua:

Rá yoto ma pa Ajuḡ hinte ma 'bɛfi bi 'yøt'e, ngue'a ya xqui ua gathó rá 'bɛfi, hangue bi ntsaya.

⁵ Ne ma'na ra xeni de ra Maça T'ofó ena:

Nú'ḡ ya ja'i'ḡ hinda ma da ntsaya'ḡ con gueque ja ma tsaya.

⁶ Nú'ḡ to'o rá mudi bi 'yøde ya hoga noya himbi yḡt'i'ḡ habḡ da ntsaya'ḡ con gue'a, ngue'a myá ts'o'yøde'ḡ, hangue nubyá jatho ra hñá'ti pa to da yḡt'i da ntsaya con gue'a. ⁷ Ngue'a Ajuḡ bi hñuxa ma'na ra pa pa to da yḡt'i da ntsaya con gue'a, y nú'a ra pa bi mā go guepya ya paya. De ya xqui thogui ndunthi ya jɛya Ajuḡ bi zocaguihḡ po yá noya ndu ra Davi. Nu'ḡ bi mā ja ra Maça T'ofó ja nú'a ra xeni habḡ stá mañhḡ, ne ena:

'Bḡ núbya gui 'yøhḡ, nú'ahḡ zo'ahḡ Ajuḡ, osti megui ri corasohḡ.

⁸ 'Bḡ ra Josue xa zixhma nú'ḡ mri 'ñoui ra Moise pa xa ntsayahma'ḡ, nu'bú Ajuḡ hinxa yopa mahma de ma'na ra pa. ⁹ Hangue dí pahḡ gue jatho 'nara tsaya pa gathó rá hnini Ajuḡ, 'nara tsaya hinhya'mḡ ma da uadi. ¹⁰ Ngue'a nu'ḡ tó'o ya xa yḡt'a ja nú'a ra tsaya'a, ya tsaya de gathó yá 'bɛfi, ngu bi ntsaya Ajuḡ de gathó rá 'bɛfi'a. ¹¹ Hangue nujú ga øthḡ ra ts'ɛdi pa ga cḡthḡ ja nú'a ra tsaya'a. Xi ga nsuhḡ gue ni 'na de guecjḡ hinga nts'o'yødehḡ ngu nú'ḡ mri 'ñoui ra Moise, hangue himbi za bi yḡt'a habḡ mi ne Ajuḡ xa ntsayauhma'ḡ.

12 Ma ga nsuh_u, ngue'a rá noya Ajuá ja rá te, ne pɛ'tsa ndunthi rá ts'edi, ne p̄atcah_u asta mbo ma mfenih_u. Nu'á ma'na ja rá ts'edi que nu'araza ra huai dega yo filo. 'Nara huai tsa da yut'a ja ya t̄ocando'yo ne tsa da hyeca ya ndo'yo, pe nurá noya Ajuá ma'na ja rá ts'edi, nú'á tsa da xenga gatho ya mfeni pa da japi da hnequi gatho nú'a benga ja rá mfeni 'na, ne hanja ne da 'ȳɔt'e nú'a beni da 'ȳɔt'e. 13 Ajuá handi ne p̄adi gatho nú'a dí øth_u ne dí beñh_u, ngue'a nu'á gatho go xa hyoqui ne p̄adi gatho nú'a te ja. Ne hinda za te da t'acuabi nixi te da j̄ombabi'a, ngue'a nu'á ya p̄adi gatho, y go gue'a ma ga daph_u nguenda de gatho nú'a stá øth_u.

Ra Zidada Jesu go gue'a ra nda gá macja

14 Ra Zidada Jesucristo rá T'_u Ajuá gue'a ma d̄anga nda gá macjah_u y bi ma bí 'bui ja rá thandi Ajuá. Hangué por gue'a mahyoni ga siguih_u xá hño ja ma jamfrih_u. 15 Ngue'a numa nda gá macjah_u p̄adi gue otho ma ts'edih_u ora dí thoh_u ya ts'othogui o ra ora ne da thacj_u pa ga øthmah_u 'nara ts'oqui, hangué nu'á p̄escah_u ra nthecate, ngue'a ne'a bi thogui njab_u ngu nú'a dí thoh_u nehe, pe nu'á hinhya'm_u bi 'ȳɔt'a 'nara ts'oqui. 16 Hangué hinga ntsuh_u ga joñh_u ja rá thandi Ajuá nú'a ra hoja'i, ne ga xiph_u gatho nú'a dí thoguih_u, y nu'á da huegaguih_u, ne da maxcaguih_u ora dí homf_u rá mfats'i, ngue'a nu'á xi ra d̄angui rá hñoja'i pa guecaguih_u.

5

1 Cada 'nara nda gá macja de ja ra ndaxjua ley xa thahni de ja ya ja'i, ne xa thuts'i pa da mɛpabi

Ajuá po rá ngue ya ja'i. Nu'ú xa thuts'i pa da umbabi Ajuá nú'ú ya 'baha háxa ya ja'i, ne gatho ya hñá'ti dega mbo'oni nú'ú umbabi Ajuá pa da pumba yá ts'oqui. ² Nú'ú ya ndá gá macjá ja yá ts'oqui nehe. Hangué por gue'a tsa da zofo co ra ntheate nuya ja'i øt'a ya ts'oqui ne hingui paði nú'a øt'e'ú. ³ Hangué ya ndá gá macjá pε'tsi da hyo ya mbo'oni pa da umba Ajuá, hingue hønse pa yá ts'oqui ya ja'i, nehe pa yá ts'oqui de guesε'ú.

⁴ Y hingui tsa de guesε 'na da gú ra nsu dega ndá gá macjá. Ngué'a Ajuá go huansε'a nú'a to'lo da mε nú'a ra 'bεfi'a, njabú ngu ra Aarón, Ajuá go bi huansε'a. ⁵ Ra Zidada Jesucristo bi njabú nehe. Nu'á himbi hñuxase rá nsu dega ndá gá macjá, nu Ajuá go gue'a bi umbabi nú'a ra nsu'a. Xqui 'ñembabi ja ra Măca T'ofó:

Nu'i go gue'e ma T'ú'i;

ne nubyá ri hnequi ja yá thandi ya ja'i gue go ri Dadagui.

⁶ Nehe ja ma'na ra xeni de ra Măca T'ofó, Ajuá bi xipabi rá T'ú, bi 'ñembi:

Nu'i go gue'e grá macjá pa nzantho
ngu bi macjá ra Melquisede.

⁷ Nu de mi 'búcuá ra Zidada Jesucristo ja ra ximhai, bi 'yapabi Ajuá rá Dada nú'a mi tsahmá xa ñani'a pa hinxa duhmá. Xi mi apabi rá Dada con gatho rá mui asta mi zoni'a. Y nurá Dada bi 'yøtua rá nt'adi'a, ngué'a ra Jesu nzantho mi ø'tua gatho rá paha rá Dada. ⁸ Pe nu'á masque go guesε'a rá T'ú Ajuá, pe ma'na mi 'yo mi paði da 'yøtua rá paha Ajuá po nú'a bi sufri. ⁹ Hangué nu de mi paði da 'yøtua gatho rá paha'a, nu'bú nu'á bi za bi pøhø

nú'ᵃ gatho to'o øte'a. ¹⁰ Y Ajuᵃ bi umbabi ra nsu dega ndᵃ gá macjᵃ ngu bi macjᵃ ra Melquisede.

Xá nts'o pa to'o da 'uegue de rá jamfri

¹¹ Dí pe'tsa ndunthi te ga xi'ahᵃ de guehna, masque xá hñei ga xi'ahᵃ xá hño ngue'a hinxcá nehᵃ da zo ja ri mfenihᵃ xá hño rá noya Ajuᵃ. ¹² Ya øt'a ndunthi ya pa xcá camfrihᵃ. Y nubyá ya go gri xahnatehᵃ hmᵃhᵃ pa ma'ra, pe hinxa za te xcá 'yøthᵃ. Nu'ahᵃ mahyoni to da yopa 'ñu't'ahᵃ ma'na'qui nú'ᵃ ya mᵃdi nt'utuate hingui hei de ra Maça T'ofó. Xcá yopa njahᵃ ngu ya bᵃtsi nú'ᵃ tsuᵃtho, otho yá ts'edi. ¹³ Hangué mahyoni da t'u't'a'ihᵃ co ya noya hingui hei, ngu ra t'uca bᵃtsi nú'a hønse ra 'ba tsi, ne hingui pᵃdi da zi ma'ra ya nzaqui, ngue'a nu'ahᵃ hinguí pahᵃ tengu ra hoga te de ja rá noya Ajuᵃ. ¹⁴ Pe nú'ᵃ ma'ra ya nzaqui, gue'ᵃ pa ya dᵃnga ja'i, njabuᵃtho nehe nú'ᵃ ya nt'utuate ma'na xá hñei gue'ᵃ pa nú'ᵃ to'o ya ja yá mfeni xá hño pa da bᵃdi nda'a ra hño nda'a ra 'ñᵃ.

6

¹ Hangué hinga ñᵃhᵃ hmᵃhᵃ de nuya ya mᵃdi nt'utuate de ra jamfri de ra Zidada Jesucristo, ma ga ndᵃnga ja'ihᵃ ja ma jamfrihᵃ. Ya hinga yopa mañᵃhᵃ gue mahyoni ga ñobrihᵃ de gatho nuya 'bɛfi tsixcahᵃ ja ra du, y gue mahyoni ga camfrihᵃ Ajuᵃ. ² Nixi ga yopa mañᵃhᵃ de nura sistehe, nixi de nú'a dí hu'tsuahᵃ ma 'yɛhᵃ nú'ᵃ xa gamfri, nixi de nú'a ma da yopa nte nú'ᵃ xa du, nixi de ra nsuca uenda nú'a ma da nja rá ngats'i ra pa, pa da hñᵃnga cada 'na rá njut'i pa nzᵃntho. ³ Nu'a ga øthᵃ, co rá

mfats'i Ajuá, ma'na ga pah̄u nú'a da maxcah̄u pa ma'na da nte ma jamfrih̄u.

⁴ Nu'uh̄ tó'o ya bi hñani ra hyats'i de rá noya Ajuá, ne xa badi tengu nú'a ra 'baha dega te bí ja mahets'i, ne xa badi tengu ra japi ri unga ra Maça Ndahi, ⁵ ne xa badi tengu ra hño de rá noya Ajuá, y co nuya danḡa nt'udi xa hyandi xa badi'uh̄ tengu rá nsunda nú'a ra te ma da nja 'mefa, ⁶ pe masque gatho nuya bi badi'uh̄, nu'ú himbi ne bi sigui, hangue bi 'uegue'uh̄ de rá 'ñu Ajuá, y ya njab̄u hinda za da yopa mengui pa da ñobri'uh̄. Ngue'a go gue'uh̄ ngu ri yopa pont'ua rá T'uh̄ Ajuá co yá 'ye sehe'uh̄, ne ri 'betua rá tsa ja yá thandi ya ja'i. ⁷ Gatho ya ja'i nja ngu ra hai ri 'ñuni co nura 'ye 'uai. 'Buh̄ nú'a ra hai da umbabi 'nara hoga sofo nú'a to'o pefi'a, nu'bú ja ri hnequini rá japi Ajuá. ⁸ Pe nu'buh̄ nú'a ra hai da unga 'nara sofo dega 'mini ne dega ts'ondapo, nu'bú hinte ri muui'a, hõnse ra ts'one tøm̄i ne ra tsibi pa da nzø.

Ranthø'mate nú'a faxcaguih̄u pa hinga 'uegueh̄u de nú'a dí camfrih̄u

⁹ Pe nu'ah̄u, ma zi hmadi cu'ihe, masque stá xi'ahe gatho nuya noyaya, dí pah̄e xá hño gue nu'ah̄u hincá 'ueh̄u de rá 'ñu Ajuá ngu xa nja nú'uh̄ ma'ra. Dí camfrihe gue ma gui hñañh̄u gatho ya japi de ra mpøhø. ¹⁰ Ajuá xi ra hoja'i, hinda ma da pumfri de nuri 'befih̄u xcá pefih̄u dega hm̄ate ja rá thuhu'a. Xcá faxh̄u ya cu y astabya guí sigui guí faxh̄u'uh̄. ¹¹ Pe nu'a xi dí nehe, dí nehe gue cada 'na de gue'ah̄u mahyegui ngu guí øth̄u ra ts'edi guí faxh̄u ma'ra ya cu, nehe gui øth̄u ra ts'edi gui pè'tsh̄u xá hño asta rá ngats'i ra pa nú'a ra

nthø'mate guí pɛ'tshɯ, pa njabɯ gui hñãñhɯ nú'a guí tø'mhɯ. ¹² Hindí nehe da zɯ'ahɯ ra ndahñei. 'Yøthɯ ngu bi 'yøt'a nú'ɯ bi gamfri xá hño ne bi dø'mi asta himbi hñãni nú'a xqui ñã'tua Ajuã.

¹³ Ajuã, nu mi ñã'tuabi ya japi ra Abrá, bi jurasɛ da umba nú'a bi ñã'tuabi. Himbi jura de ma'na, bi jura de rá thuhusɛ'a, ngue'a go guesɛ'a ra dangui de gatho ma'ra. ¹⁴ Hangué nu'á bi 'ñena: “Ma xi ga jap'a'i pa da nxãnda ndunthi ri 'bɛto ne ri mbong'bɛto.” ¹⁵ Ra Abrá bi dø'ma ndunthi ya pa asta himbi hñãnga nú'a xqui hñã'tuabi. ¹⁶ Ya ja'i di jura co 'nara thuhu nú'a pãdi gue ma'na ra dangui de gue'ɯ, pa da jamfri nú'a mãñ'ɯ, ne njabɯ hinda za to'o da 'ñembi gue hinga majuãni nú'a mãñ'ɯ. ¹⁷ Hangué por gue'a Ajuã bi jurabi nú'ɯ to'o xqui ñã'tua ra hñã'ti, pa da 'ñutui'ɯ gue nu'á hinda ma da pata nú'a xqui beni. ¹⁸ Hangué ga pahɯ gue nú'a ra hñã'ti bi ñãtcahɯ Ajuã ne nú'a bi jura'a, gue'ɯ yoho ya noya hinda za da mpadi, ngue'a Ajuã hingui tsa da nhyate de nú'a xa mã. Hangué co nú'ɯ ya noya'ɯ Ajuã 'racjɯ 'nara danga humɯi nújɯ stá joñhɯ con gue'a pa da sugaguihɯ, ne dí tø'mhɯ ga hãñhɯ nuna ra hñã'ti dega hoga nthø'mate bi 'racjɯ'a. ¹⁹ Y nuna nthø'matenã faxcahɯ ndunthi pa hinga 'ueguehɯ de Ajuã. Nja ngu nú'a ra bõja rá thuhu ra ancla di t'ɛnt'a ja ra ndehe pa tsãma ra barco pa hinda 'uegue de habɯ 'bai'a, njabɯ nehe numa nthø'matehɯ xa zøni asta ra Mãca Luga habɯ bí 'bɯ Ajuã. ²⁰ Nuni ja bí 'bɯhni nehe ra Zidada Jesu. Nú'á bi 'mɛt'o de guecjɯ pa bi xogahɯ ra 'ñu, ne pa bi ndã gá macjã pa nzãntho ngu bi ndã gá macjã ra Melquisede.

7

Ra Zidada Jesu bi thuts'i dega macja ngu bi macja ra Melquisede

¹ Nura Melquisede mrá nda de ra hnini Salé, ne mrá macja de Ajuá nú'a bí 'bui mahets'i. Bi ma bá thadi ra Abrá pa bá japi nu de ya mbá pengui bá ntunhui 'raya nda ne bá ntate'a. ² Nepu nura Abrá bi umba ra Melquisede 'nara 'ret'a parte de gatho nú'a bá hanga ja ra tuhni. Nura thuhu Melquisede ne da 'ñena “ra hoga nda”, y nura noya Salé ne da 'ñena “ra hoga'mui”. Hangué nura Melquisede mrá hoga nda ne mrá nda dega hoga'mui. ³ Nú'á hingui mangua ja ra Maça T'ofó to'o mrá dada nixi to'o mrá nana, y nixi habu bá ehe. Nehe hingui ma de rá 'bui, nixi hingui ma ua bi du. Hangué go gue'a 'nara nt'udi de rá T'u Ajuá nú'a to'o ra macja pa nzantho.

⁴ Pah gue nura Melquisede xi mrá dangui rá nsu. Hangué nura Abrá nú'a mrá dada de ya xodyo bi umba ra Melquisede 'nara 'ret'a parte de gatho nú'a bá hanga ja ra tuhni. ⁵ Nú'u yá t'u ra Leví bi thuts'i dega macja bi hmandabi ngu mangua rá ley ra Moise gue da 'yapabi gatho ya ja'i de ra hnini 'nara 'ret'a parte de ra nthebe, y gatho ra hnini mi ncu con gue'u, ngue'a gatho ya ja'i de ra hnini mahyεgui co ya macja bá ehe de ra Abrá. ⁶ Masque nura Melquisede hinte myá njauí nuya Levita, pe nura Abrá bi umbabi ra Melquisede 'nara 'ret'a parte de ra nthebe, ha ra Melquisede bi japa ra Abrá nú'a to'o ya xqui ña'tuabi yá japi Ajuá. ⁷ Y dí pah xá hño gue nu'a tó'o ri unga ra japi, ma'na ra dangui rá nsu que nú'a to'o hani. ⁸ Ya

Levita mi t'umbabi 'nara 'ret'a parte de ra nthebe, pe bi du'ᵁ. Ha ra Melquisede nehe'a bi t'umbabi 'nara 'ret'a parte de ra nthebe, pe nu'á ja ra uenda tetho, ngue'a hingui m̄anga ja ra M̄aca T'ofu ua bi du. ⁹ Ra Leví ne gatho yá t'ᵁ nú'ᵁ bi macja mi t'umbabi'ᵁ ra 'ret'a parte de ra nthebe, ne da za ga mañhᵁ gue nehe'ᵁ bi umbabi ra Melquisede ra 'ret'a parte de ra nthebe nú'bᵁ mi øt'a njabᵁ nehe ra Abrá. ¹⁰ Masque ra Leví himi 'bũitho nu mi ma ra Melquisede bá th̄adi ra Abrá, pe ja ra uenda ya mi 'bai'a, ngue'a nu'á mi 'bũitho ja rá ndo'yo ra Abrá.

¹¹ Ya Levita mi utuabi ya me Israel te mi mahyoni da 'yøt'e pa da 'yøt'a nú'a mi m̄anga ra ley, ngue'a nu'ú go myá macja'ᵁ. 'Bᵁ co yá 'bɛfi ya Levita mi tsa da 'm̄ahm̄a xá hño ya me Israel co Ajuá, nu'bú ya himi mahyoni xa thuxhm̄ah̄a ma'na'ño ra macja. Pe bi thuts'i ma'na'ño ra macja, y nura macja'a bi thuts'i dega macja ngu bi macja ra Melquisede, hingue ngu ra Aarón. ¹² 'Bᵁ da mpadi ya macja, mahyoni da 'bata ra ley nehe. ¹³ Bi m̄anga ja ra M̄aca T'ofu gue ma Zidadahᵁ ra Jesucristo mi ma da macja ngu bi macja ra Melquisede. Ra Zidada Jesucristo hinte myá njauí ya Levita, y nú'ᵁ mi ja te yá njauí'a hinhya'mᵁ xqui macja'ᵁ. ¹⁴ Ngue'a xa f̄adi xá hño gue numa Zidadahᵁ bá ehe de yá ja'i ra Judá. Ne ra Moise nu mi m̄a de ya macja, hinhya'mᵁ bi m̄a gue da 'm̄ai ya macja de yá t'ᵁ ra Judá.

¹⁵ Nu mi thuxa ma'na'ño ra macja nú'a di ngu ra Melquisede, nu'bú ma'na bi f̄adi gue nuya Levita mi pɛ'tsi te da 'bati. ¹⁶ Nura macja'a himbi thuts'i ngu m̄anga ja ra ley gue mahyoni di ja te dyá njauí

ra Leví pa da za da macja, pe nu'á bi thuts'i ngue'a pɛ'tsa rá te nú'a hinhya'mu da uadi. ¹⁷ Hangué Ajuá bi ma de gue'a ne bi 'ñena:
Nu'i go gue'e grá macja pa nzantho,
ngu bi macja ra Melquisede.

¹⁸ Bri 'bata ra ndaxjua ley nú'a mi ja, ngue'a bi 'ñotho rá ts'edi ne hinte bi mfaste, ¹⁹ ne himbi za bi patua yá mfeni ya ja'i pa bi 'mui xá hño co Ajuá. Pe nubyá dí pɛ'tshu 'nara hoga nthø'mate ma'na xá hño, ngue'a po ra Zidada Jesucristo da za ga 'buhu xá hño co Ajuá.

²⁰ Ajuá bi jura nu mi hñuxa ra Zidada Jesucristo dega macja. ²¹ Nu mi thuxa ya Levita dega macja, himbi 'mui to'o mri jura por gue'u. Pe nu mi thuxa ra Zidada Jesucristo ha, Ajuá bi jura por gue'a, ngue'a ja ra Maca T'ofu bi 'ñena njaua:
Ajuá bi jura, ne hinda pata nú'a bi mañ'a ne bi 'ñena:

“Nu'i go gue'e grá macja pa nzantho,
ngu bi macja ra Melquisede.”

²² Hangué ra Zidada Jesucristo go ra nda gá macja ne bí 'bui ja rá thandi Ajuá, hangué dí pahu xá hño gue ma da t'øt'e nú'a ra cohi dí pɛ'tshu co Ajuá, nú'a ma'na xá hño que nú'a ra mudi. ²³ Ja ra ndaxjua ley mi mahyoni da mpadi ya macja ngue'a nzantho mi tu'u. ²⁴ Pe nura Zidada Jesu go gue'a 'bui bya pa nzantho, y hinhya'mu dra patua rá nsu dega macja. ²⁵ Hangué nu'á tsa da pøhø pa nzantho gathu nú'u to'o ri joni co Ajuá po rá thuhu'a, ngue'a nu'á go gue'a 'bui pa nzantho pa da 'yapabi Ajuá por gue'u.

²⁶ Hangué ra Zidada Jesu gue'a ra dangá nda gá macja ndí hoñhu, ngue'a xá nt'axi, hingrá hyate,

himbi 'yøt'a ni 'nara ts'oqui masque xi bi 'ñouiua ya 'yøt'ats'oqui, ne 'mefa bri 'ueque de gue'ɥ, ne bri ts'its'i pa maña mahets'i habɥ bi t'umba rá nsu. ²⁷ Nu'á hinga mahyoni da hyo ya mbo'oni hyastho ngu mi øt'a ya nda gá macja ja ra ndaxjua ley. Nu'ú 'mæt'o mi ho ya mbo'oni pa dra sɥcua yá ts'oqui de guesɛ'ɥ, nepɥ 'mefa mi ho ya mbo'oni pa dra sɥcua yá ts'oqui ma'ra ya ja'i. Pe ma Zidadahɥ ra Jesucristo hinguí njabɥ, ngue'a nu'á 'na'quitho bi unse rá te pa da xɥcua yá ts'oqui ya ja'i. ²⁸ Nuya nda gá macja mi thuts'i ngu mąnga ra ley, myá 'ñøhø dega 'yøt'ats'oqui. Pe 'mefa de ra ley, Ajuá bi jura ne bi hñuxa rá T'ɥ pa bi nda gá macja, nú'á bi nhyoga nda gá macja pa nzantho.

8

Ma zi Hmuhɥ ra Jesu go gue'a bi maxcahɥ pa dá hañhɥ ya hñá'ti de ra 'ra'yo cohi

¹ Nú'a xi dí ne ga xi'ahɥ go guehna núna ma ga ma, gue dí pe'tshɥ 'nama nda gá macjahɥ nú'a bí hudi nuni mahets'i ja rá 'ñei de habɥ bí hudi Ajuá ra Dada to'o pe'tsa gatho ra ts'edi. ² Go gue'a pe ra 'befi dega macja nuni mahets'i habɥ bí ja nú'a ra Maca Luga bi hyocɛ Ajuá, hingo bi hyoca ya ja'i. ³ Gatho ya nda gá macja xa thuts'i pa da umba Ajuá ya 'baha ne da hyo ya mbo'oni pa da umbabi'a, hangue ne ma Zidadahɥ ra Jesucristo mi pe'tsi da uni te da uni nehe. ⁴ Nu'bɥ nú'a di 'bɥcua thoho hmaḡa ja ra ximhai, hindi tsa da macja'a de guecua, ngue'a ya 'bɥiua ya macja nú'ɥ ri unga ya 'baha ngu mąnga ja rá ley ra Moise. ⁵ Nuya macja 'bɥiua pe ra 'befi dega macja pe nú'a

pefi'ᵘ gue'a 'nara nt'uditho de nú'a bí t'øt'a nuni mahets'i. Hangue Ajuᵘ xqui xipabi ra Moise ante da mᵘdi da hyoca ra nija dega carpa, ne xqui 'ñembabi: “Beni gui 'yøt'a gatho ya t'øt'e ngu nú'a dá u't'a'i nuni ja ra t'øhø Sinai.” ⁶ Pe numa ndᵘ gá macjahᵘ bí øt'a 'nara 'befi nú'a ma'na xá nsunda, ngue'a po nú'a bi 'yøt'e'a, Ajuᵘ bi 'yøt'a 'nara cohi con guecjᵘ nú'a ma'na xá hño que nú'a mi ja ja ra ndaxjua ley, y nuna 'ra'yo cohinaᵘ bi mᵘdi co ma'ra ya hña'ti ma'na xá hño.

⁷ Nu'bᵘ nú'a ra mᵘdi cohi xa bøni xá hño hmahaᵘ, nu'bú ya himi mahyoni xa njahmaᵘ nuna ma'na ra cohi. ⁸ Pe Ajuᵘ bi hyandi gue hinxmá hño nú'a mi øt'a ya ja'i co nura mᵘdi cohi, hangue Ajuᵘ bi ma de gue'ᵘ ja ra Māca T'ofø, ne bi 'ñena njaua: Núga drá Ajuᵘ dí ena: Ma da zø ra pa ra ora ga pe'tsa 'nara 'ra'yo cohi co ya me Israel ne ya me Judá.

⁹ Hingá ngu nú'a ra cohi dá pe'tsua ndu yá xita'ᵘ nu ndá pe'tsua ra nthecate de duá tsi de Egipto; nu'ú himbi 'yøt'a nú'a ra cohi dá pe'tsi con gue'ᵘ, hangue nugá dá hεpᵘ'ᵘ, njabᵘ ena Ajuᵘ.

¹⁰ Nuna guehna ra cohi ma ga pe'tsi co ya me Israel nu sta thogui ya pa de ra mᵘdi cohi, njabᵘ ena Ajuᵘ:

Ma ga huxa 'nara 'ra'yo mfeni ja yá mfeni'ᵘ pa da 'yøtca ma hmanda.

Y numa ley ma da 'mᵘi ja yá coraso'ᵘ pa njabᵘ nura ley'a ma da 'yøt'e'ᵘ con gatho yá paha.

Nepᵘ ma da badi'ᵘ gue go drá Ajuᵘ de gue'ᵘ, y nu'ú go ma hnini'ᵘ.

¹¹ Nuya pa'ᵘ ni 'na hinda 'ñutuabi rá miqu'eiui y nixi 'nará cu, pa da 'mᵘi con gueque,

ngue'a gatho'ᵘ mahyεgui ma da 'mᵘi con gueque,
ngu ya dᵘngui ngu ya notsi.

¹² Ngue'a ma ga pumbabi'ᵘ yá ts'ot'ot'e,
ne hinhya'mᵘ ma ga yopa benbabi yá ts'oqui.

¹³ Nu mi mā Ajuā de nura 'ra'yo cohi, nu'bá nu'á
ya bi zogui dega ndaxjua nura mᵘdi cohi. Hanguē
nú'a ya bi ts'ogui dega ndaxjua, ne 'yo rí ndaxjua,
nú'á 'bestho ma da 'mᵘdi.

9

*Ra Maça Luga habᵘ mi ja ra sɔcambeni nuua ja ra
ximhai, ne nú'a bí ja mahets'i*

¹ Ja nura mᵘdi cohi mi ja ya hmāda pa hanja
da sɔcambeni Ajuā, nehe mi ja 'nara nija nuua ja
ra ximhai. ² Nú'a ra nija'a xqui thoqui dega carpa,
y madetho de nura nija xqui jot'i co 'nara xᵘni
dutu mrá thuhu ra cortina. Nura mᵘdi ngu mi
thu'mbi ra Maça Luga, ne ja mi jani ra mfoxyo, ne
ra mexa habᵘ mi cᵘxa ya thuhme nú'ᵘ mi thuts'i ja
rá thandi Ajuā. ³ Y de mbo habᵘ mi jot'i co nú'a ra
cortina'a, ja mi jani nú'a rá ñoho ra ngu mi thu'mbi
ra Maça Luga Xá Nsunda. ⁴ Ne mbo de guehni ja
mi jani ra ata dega oro pa ja mi ts'atni ra t'uts'i,
ne ja mi jani ra caha de ra cohi nú'a mi tu ra oro
maxøgue, y de mbo ra caha'a ja mi jani ra t'uca
ts'øe dega oro habᵘ mi 'be'tsa ra maná. Nehe ja mi
'be'tsini de mbo ra caha nurá ts'ut'o ra Aarón xqui
'roho. Ne ja mi 'be'tsini nú'ᵘ ya xingdo habᵘ mi
nt'ofó nú'ᵘ 'rɛt'a ya mandamiento de ra mᵘdi cohi.
⁵ Y mañā de ra caha'a ja mi tøhni yoho ya εnxε xqui
thoqui dega oro, y nuni ja guehni mri hnequi rá
nsunda Ajuā. Nuya εnxε mi co'ma co yá hua nú'a

ra caha dega oro habu mi joxa ra ji pa ra pumbate. Y ya dá gue'a dá xi'ahu, ngue'a nubyá hinda za ga xi'ahu gatho de guehna.

⁶ Y ya de mi ja gatho nuya t'ot'eya, nuya macja nzantho mi cut'a ja ra mudi ngu pa mi pe yá 'befi dega macja. ⁷ Pe nurá ñoho ra ngu hõnse ra nda gá macja mi cut'ini 'na'quitho ra jeya. Y nura ora mi cut'ini'a, gue'bu mi haxa ra ji dega mbo'oni pa mi umbabi Ajuá, pa 'met'o dra sɛcuabi yá ts'oqui'a, nepu pa yá ts'oqui ya ja'i. ⁸ Con guehna utcahu ra Maca Ndahi gue nú'a ra Maca Luga Xá Nsunda hinxqui xoguitho pa to da yat'ini nú'bu mi t'ot'etho ra sɔcambeni ja ra mudi ngu. ⁹ Nú'a ra nija'a dega carpa gue'a 'nara nt'udi pa núju dí xɔcambenihu Ajuá núbya mapaya. Nuni ja t'uni ya 'baha ne tho ya mbo'oni ngu manga ra ndaxjua ley. Pe hinga co nuya t'ot'e'u da za da t'axca yá mfeni nú'u to'o ot'a ya sɔcambeni njabu. ¹⁰ Ngue'a nuya sɔcambeni'u gue'u hõnse dega hñuni, ne dega ts'ithe, ne dega nsuqui. Nú'u ya hmanda mi ot'u gue'u hõnse pa mi t'axca yá ndo'yo. Nú'u ya hmanda'u bi nja rá ts'edi asta nú'a ra pa bri pata ra ndaxjua cohi pa bi nja 'nara 'ra'yo cohi nú'a ma'na xá hño.

¹¹ Y nubyá ya xa zohø ra Zidada Jesucristo y go gue'a ra nda gá macja de gatho nú'u ya hoga t'ot'e ot'a nura 'ra'yo cohi jabya. Nú'a ra Maca Luga Xá Nsunda nú'a bí ja nuni mahets'i habu bí 'bui dega macja ma Zidadahu, hingo xa hyoca ya ja'i y gue'a ma'na xá hño que habu mi ot'a yá sɔcambeni ya macja nuua ja ra ximhai. ¹² Ra Zidada Jesucristo 'na'quitho bi yat'a nuni ja ra Maca Luga Xá Nsunda mahets'i. Ne himbi unga yá ji ya t'axi,

nixi ya t'untfani, ngue'a nú'á go bi unse rá maça ji, pa njabũ da za da unga ra mpøhø pa nzantho. ¹³ Ma'met'o co ra jintfani ne ra ji'yo ne rá 'bospi ra t'untfani nú'a mi ts'at'a ja ra ata, mi hnaxa nú'ũ ya ja'i xqui nts'oqui pa mri yopa t'axca yá ndo'yo, pa da 'mũi xá hño ma'na'qui. ¹⁴ ¡Pe nubyá, xi ma'na ndunthi di muui rá ji ra Zidada Jesucristo! Ngue'a nú'á po rá ndahi'a nú'a pe'tsi pa nzantho, bi unse rá te ngu 'nara hña'ti pa Ajuá, y nsínque ni 'nara ts'oqui mi tu. Y njabũ nurá ji'a xugaguihũ gatho ma mfenihũ pa hinga siguihũ ga øthũ ya 'befi nú'ũ da za da zixcahũ ja ra du, y njabũ da za ga pɛpabihũ Ajuá nú'a te.

¹⁵ Hangue po rá du ma Zidadahũ ra Jesu bi nja ra 'ra'yo cohi, pa njabũ gatho nú'ũ to'o bi zohna Ajuá da hñanga pa nzantho gatho nú'a xa ña'tuabi Ajuá'ũ ngu 'nara tsogui. Ngue'a ra Zidada Jesucristo bi du pa njabũ Ajuá bi za bi pumbabi yá ts'oqui nú'ũ to'o mi 'bũi ja ra ndaxjua cohi. ¹⁶ Dí pahũ gue pa da muui 'nara tsogui, mahyoni 'met'o da du nú'a to'o tsogui ra tsogui. ¹⁷ Pe hinte di muui nú'a ra tsogui 'bũ tetho nú'a to'o tsogui ra tsogui. ¹⁸ Hangue nu mi t'øt'e ra mudi cohi mi mahyoni da hña'ma ra ji pa bi mudi. ¹⁹ Ra Moise nu mi hñe'ta gatho ya hmanda de ra ley pa bi 'yøde gatho ya ja'i, bi gũ 'nará 'yɛ 'nara ndapo rá thuhu ra isopo, ne mi thu'ta ja rá ñani co ra thenga xi'yo, ne bi thint'a ja ra jintfani ne ra ji'yo nthants'i co ra dehe, nepũ bi naxa habũ mi nt'ofu ra ley, nepũ bi naxa gatho ya ja'i. ²⁰ Nu mi 'yøt'a njabũ ra Moise bi 'ñena: "Nuna go guehna ra ji pa da mudi ra cohi nú'a bi 'yøt'a Ajuá con guecjũ." ²¹ Nehe bi naxa ra ji ja

ra nija dega carpa ne gatho ja ya t'øt'e mi jani pa mri mpɛfi ja rá 'bɛfi Ajuá de mbo nú'a ra nija'a. ²² Hangué manga ra ley gue casi gatho mahyoni da nt'axqui co ra ji, y nu'bɥ hindra hná'ma ra ji hinda za da tháca ya ts'oqui.

Ra Zidada Jesu bi unse rá te'a 'na'quitho pa bi hñaca gatho ya ts'oqui

²³ Hangué co yá ji ya mbo'oni mi pɛ'tsi dra t'axca ra nija dega carpa ne gatho ya t'øt'e mi jani, nú'á gue'ɥ 'nara nt'udi de nú'a bí ja mahets'i. Pe gatho nú'a bí ja mahets'i ma'na di muui que nuya t'øt'e'ɥ. Por gue'a mi mahyoni da nt'axqui nú'a bí ja mahets'i co ma'na ra ji nú'a ma'na di muui que yá ji ya mbo'oni. ²⁴ Ngue'a ra Zidada Jesucristo himbi yɥt'a ja 'nara maça luga nú'a xa hyoca ya ja'i, ngue'a nú'a ra luga habɥ mi cat'a ya macja pa da hñaxa ra ji gue'a 'nara nt'uditho de nú'a bí ja mahets'i. Ra Zidada Jesucristo bi yɥt'a ja ra Maça Luga nuni mahets'i, y nuni ja bí 'bɥhni'a ja rá thandi Ajuá pa bí adi por guecjɥ. ²⁵ Nu'á himbi manga rá ji ndunthi ya 'mi'qui. Pe nú'a ra ndá gá macja nuua ja ra ximhai tat'a jɛya mi cat'a ja ra Maça Luga Xá Nsunda ne mi haxa ra ji, pe hingo rá jise'a. ²⁶ Nu'bɥ ra Zidada Jesucristo mi pɛ'tsi xa manga rá ji ndunthi ya 'mi'qui, nu'bá mi pɛ'tsi xa du hmahá ndunthi ya 'mi'qui desde mi thoca ra ximhai. Pe nu'a bi 'yøt'e'a, de yá ngats'i ya pa bá ehe ja ra ximhai pa bi unse rá te'a 'na'qui thoho pa bi hñaca gatho ya ts'oqui. ²⁷ Ajuá xa hñuts'i gue pɛ'tsi te da du 'na'qui nuya ja'i, nepɥ de gue'a da thá'mba nguenda'ɥ. ²⁸ Njabɥ nehe ra Zidada Jesucristo 'na'quitho bi du pa bi hñá'tsua

yá ts'oqui ya ja'i. Y nurá ño'qui ma da menguiua ma'na'qui, ma da mengui pe ya hingue pa da yopa hña'tsua yá ts'oqui ya ja'i, ngue'a 'na'quitho bi 'yøt'e. Nu'á ma da mengui hønse pa da zixa nú'ü to'o tø'mi'á.

10

¹ Ra ndaxjua ley mi gue'a 'nara nt'uditho de nuya japi mi ma da nja 'mefa. Nura ley'a hingo xi mi gue'a majuañi. Nura ley'a co nuyá ji ya mbo'oni mi tho nzantho tat'a jeya himbi za bi t'axca yá ts'oqui ya ja'i pa xa za xa 'müi xá hño co Ajuá. ² 'Bü majuañi co yá ji ya mbo'oni xa za xa xüca yá ts'oqui gatho, nu'bú ya hinxa sigui xa thohmä ya mbo'oni, nu'bú co 'na'quithohmä. 'Bü xi majuañi xa t'axca yá ts'oqui nú'ü to'o mi hopa ya mbo'oni Ajuá, nu'bú ya hinxa behmä'ü gue mi tuda yá ts'oqui. ³ Pe co nuya mbo'oni mi ho'ü tat'a jeya, ma'na mi beni'ü de yá ts'oqui mi tu, ⁴ ngue'a hinda za da thaca ya ts'oqui co ya jintfani nixi co ya ji'yo.

⁵ Hangue nu mi zøhø ma zi Hmuhü ra Jesu nuua ja ra ximhai bi 'ñembabi Ajuá njaua:

Ma Dada'i, nu'i hingá ne gá hani yá ji ya mbo'oni nixi ma'ra ya 'baha;

hangue gá hogagui co ma ndo'yo.

⁶ Nixi gá ho nú'ü ya mbo'oni tho pa da ts'at'i, nixi nú'ü tho pa da hñaca ya ts'oqui.

⁷ Hangue nugá dá ena: “Ajuá ma Dada'i, stá eheua pa ga ø't'a'i ri paha,

ngu nú'a xa t'ofø ja ra Mäca T'ofø gue ga øt'e.”

⁸ Rá müdi, ra Zidada Jesu bi 'ñena: “Nu'i hingá ne gá hani yá ji ya mbo'oni nixi ma'ra ya 'baha, nixi

hingá ne nú'ᵤ ya mbo'oni tho pa da ts'at'i, nixi nú'ᵤ tho pa da hñaca ya ts'oqui. Hingá ho gatho nuya t'øt'eya.” Njabᵤ bi ma ra Zidada, y gatho nuya t'øt'e'ᵤ gue'ᵤ ri manda nura ndaxjua ley. ⁹ Nepᵤ bi 'ñena: “Ajuá ma Dada'i, stá eheua pa ga ø't'a'i ri paha.” Nú'ᵤ ya noya bi mąnga ma zi Hmuhᵤ ra Jesu ne da 'ñena gue nu'á bi 'ñe bi hñaca nú'ᵤ tho ya mbo'oni pa go bi unse rá te'a pa da xᵤcua yá ts'oqui ya ja'i. ¹⁰ Hangue go rá paha Ajuá pa bi xᵤgaguihᵤ ngue'a 'na'quitho bi unga rá ndo'yo ma Zidadahᵤ ra Jesucristo pa gathoguihᵤ.

¹¹ Gatho ya macja de ya xodyo hyastho mi pe yá 'befi dega macja, mi ho ya mbo'oni nzantho y guet'ᵤ ya hñ'a'ti mi uni nzantho. Mi sigui mi øt'a njabᵤ'ᵤ masque co nuya mbo'oni mi ho'ᵤ hin-hya'mᵤ bi za bi xᵤca ya ts'oqui. ¹² Pe nura Zidada Jesucristo 'na'quitho bi unse rá te pa bi xᵤca ya ts'oqui pa nzantho. Nepᵤ de mi uadi bi 'yøt'a njabᵤ'a bi ma bá hudi ja rá maca 'ñei Ajuá. ¹³ Y nubyá ja bí 'bᵤhnitho tø'mi asta hinda 'mᵤi gatho yá ncontra de nga'ti ja yá ua'a. ¹⁴ Ngue'a nu'á bi unga rá te 'na'quitho pa njabᵤ bi t'axca yá mfeni pa nzantho nú'ᵤ to'o xa xᵤcuabi yá ts'oqui. ¹⁵ Nehe ra Maca Ndahi damajuani de guehna, ne ena:

¹⁶ Nu sta thogui ya pa de ra mudi cohi ma ga pe'tsa ma'na ra 'ra'yo cohi con gue'ᵤ, njabᵤ ena Ajuá:

Ma ga huxa ma ley ja yá coraso'ᵤ pa njabᵤ nura ley'a ma da 'yøt'e'ᵤ con gatho yá paha.

Nehe ma ga huxa 'nara 'ra'yo mfeni ja yá mfeni'ᵤ pa da 'yøtca ma hmanda.

¹⁷ Nehe ena:

Hinhya'm_u ma ga yopa benbabi yá ts'oqui nixi yá ts'ot'ot'e.

¹⁸ Hangue nu'a tó'o ya bri punduabi yá ts'oqui, ya hingue mahyoni da hyo ya mbo'oni pa da thacua yá ts'oqui.

Gajonih_u ja rá thandi Aju_a pa ga aph_u te ga aph_u

¹⁹ Hangue zi cuh_u, dí pah_u xá hño gue nubyá da za ga cuth_u ja ra M_aca Luga Xá Nsunda nuni mahets'i ngue'a bi manga rá ji ra Zidada Jesu por guecj_u, hangue hinga ntsah_u nixi ga ntsuh_u ga joñh_u ja rá thandi Aju_a pa ga aph_u te ga aph_u. ²⁰ Ngue'a ma Zidadah_u ra Jesucristo po rá ndo'yosε bi xogaguih_u 'nara 'ra'yo 'ñu pa da za ga cuth_u ja ra M_aca Luga Xá Nsunda nuni mahets'i, ngue'a nu mi du'a bi ntunga nú'a ra x_uni dutu mi cot'a ra M_aca Luga Xá Nsunda nuni ja yá nija ya xodyo, y nura x_uni dutu'a gue'a 'nara nt'udi de rá ndo'yo ra Zidada Jesucristo nú'a bri sanbabi. ²¹ Ra Zidada Jesu go gue'a ma nd_a gá macj_u, ne go gue'a ri sugaguih_u gatho núj_u rá hniniguih_u Aju_a. ²² Hangue ma ga jonih_u co Aju_a con gatho ma m_uih_u, ne con gatho ma jamfrih_u, ne co ma mfenih_u strá nt'axi, ngue'a go guesε ma Zidadah_u ra Jesucristo xa naxcasεh_u rá ji pa njab_u ya hinte ma ts'oqui dí tuh_u, ja ra uenda xa suga ma ndo'yoh_u co 'nara dehe xi xá nt'axi. ²³ Hinga 'uegueh_u de nú'a stá camfrih_u nixi de nú'a ra nthø'mate dí pε'tsh_u, y hinga d_uh_uh_u, ngue'a Aju_a xa ñatcaguih_u nú'a dí tø'mh_u, y nu'a hinda pata rá noya. ²⁴ Ne ga beñh_u hanja da za ga nupa mfenih_u 'na ngu ma'na pa ga mádi_uh_u ne pa ga øth_u ya hoga 'bεfi. ²⁵ Ne hinhya'm_u ga 'uegueh_u de ma

hmunts'ih_u, masque 'ra xa nzai hingui pa. Nujá, nu'a ga øth_u, ga nzofoh_u 'na ngu ma'na. Y nubyá ma'na mahyoni ga øth_u njab_u ngue'a dí hanth_u ya 'bui guetb_u ra pa de rá yo'ehe ma Zidadah_u ra Jesucristo. ²⁶ 'B_u stá padih_u xá hño te mąnga rá noya Ajuá ne dí siguih_u dí øth_u ya ts'oqui, ya otho ma'na con te da za da put'a ma ts'oquih_u. ²⁷ 'B_u ga sigui ga øth_u ya ts'oqui, ya hinte dí tøm_h. Nu'a dí tøm_h, hønse 'nara castigo xi xá nts'o de rá cue Ajuá, ne ra tsibi nú'a ma da tsat'i ne da huata gatho nú'u to'o yá ncontra Ajuá. ²⁸ Nu'b_u 'nara ja'i bi nts'o'yøde de rá ley ra Moise, ne 'b_u mi 'bui yoho o hño to'o bi damajuani de nú'a xqui 'yøt'e, nú'a ra ja'i'a mi pε'tsi te da du nsingue to da huequi. ²⁹ ¡Xihma nú'a to'o ri ątsabi rá T'_u Ajuá! Handi ngu hinte di muui nú'a ra ji bi mfani pa bi nja ra 'ra'yo cohi, ne con gue'a ra ji'a bi sacua rá mfeni nú'a ra ja'i'a, ne da zani ra Maça Nđahi nú'a utcah_u rá hmąte Ajuá. ¿Ha gue hinguí beñ_u gue nura ja'i'a ma'na rí 'ñepabi dra dąngui rá castigo? ³⁰ Nujá dí pah_u gue Ajuá bi 'ñena: “Nuga go ma uenda ga øt'a ra ts'ıtbi, ne ga ju'tuabi ngu rí 'ñepabi.” Nehe bi 'ñena'a: “Nuga ma ga ha'mba nguenda ma hnini.” ³¹ ¡Xi xá nts'o pa 'nara 'yøt'ats'oqui nu sta zo ja rá 'yε Ajuá nú'a te!

³² Nu'ah_u, beñ_u de nurá mądi gá pah_u rá noya Ajuá gá tseth_u gatho nuya thogui gá thoh_u. ³³ 'Ra de gue'ah_u mi ts'añ'ah_u ne xi mi t'ątsa'ih_u ja yá thandi ya ja'i. Ha nu ma'ra de gue'ah_u gá ma gá faxh_u nú'u mi thogui ya ts'othogui. ³⁴ Gá faxh_u nú'u mi ofadi. Nehe gá johyathoh_u nu mi thąn'ah_u nú'a te nguı pε'tsh_u, ngue'a guı pah_u gue guı

pɛ'tshɯ nuni mahets'i ma'ra ya hño ma'na xá hño nú'ɯ hinda ma da thɛn'ahɯ. ³⁵ Hangué ogrí 'bɛ ri jamfrihɯ, ngue'a con gue nura jamfri'a ma dí t'a'ahɯ 'nara dɛngá thahá. ³⁶ Mahyoni gui tsethɯ ne gui 'yø'tuahɯ rá paha Ajuá, pa da 'ra'a'ihɯ nú'a xa ñá't'a'ihɯ'a. ³⁷ Ngue'a Ajuá mɛngá ja ra Maca T'ofó ne ena:

Ya mero da zøhø nú'a to'o ma da 'ñehe.

Ya ts'ɯtho ya pa ri 'bɛdí pa da zøhø'a.

³⁸ Nu'a tó'o 'bɯi xá hño con gueque ma da mɛ'tsa ra te po ra jamfri.

Pe nu'bɯ da 'uegue de gueque, hindrí ho njabɯ.

³⁹ Pe nujú ma ga pɛ'tshɯ ma jamfrihɯ pa ga mpøhøhɯ, hingue ma ga 'ueguehɯ pa ga 'mɛdihɯ.

11

Rajamfri

¹ Co ra jamfri dí pahɯ gue xi majuani ma ga hañhɯ nú'a dí tø'mhɯ. Nehe co ra jamfri dí pahɯ xá hño gue xi majuani ja nú'a hingui hnequi. ² Ajuá bi ñamahño de ndu ma xitahɯ ngue'a nu'ú bi mɛ'tsa ra jamfri.

³ Po ra jamfri dí pahɯ gue Ajuá bi ma pa bi nja mahets'i ne ra ximhai. Hangué gatho nuya t'øt'e dí hanthɯbya, ma'mɛt'o mi othotho, pe 'mɛfa bi thoqui de nú'a hinhya'mɯ xqui hnequi.

⁴ Po ra jamfri ra Abé bi hyo 'nara mbo'oni pa bi umbabi Ajuá dega 'baha, y nura 'baha'a gue'a ma'na xá hño que nú'a bi unga ra Caí. Y Ajuá bi 'ñudi gue ra Abé mi 'bɯi xá hño ngue'a bi hñanba nú'a rá 'baha bi uni. Masque ya xa du ra Abé, pe

gue'a zocaguih_u thoho, ngue'a nú'a rá jamfri bi me'tsi'a utcaguih_ubya.

⁵ Po ra jamfri ra Enoc bi ts'ixa mahets'i ne hinxadu. Bi thoniua'a pe himbi ts'udi ngue'a Aju_a ya xqui zits'i pa mahets'i. Pe ante da ts'its'i'a de guecua bi hma gue bi 'yøt'e nú'a ri ho Aju_a. ⁶ Pe nu'a tó'o hingui pe'tsa ra jamfri hingui tsa da 'yøt'a nú'a ri ho Aju_a, ngue'a nu'a tó'o ne da joni co Aju_a pe'tsi da gamfri gue 'bui Aju_a, ne da gamfri gue ma da hñani 'nara hño nú'a to'o da hyoni'a.

⁷ Ra Noé bi gamfri nú'a bi xipabi Aju_a de nú'a mi ma da nja, masque ni 'nara seña hinxqui hyandi de nú'a ra danga nzøthe bi ñu'tsa ra ximhai. Pe ra Noé bi 'yøde nú'a bi 'bepabi Aju_a, hangue bi hyoca ra arca pa bi yu't'i con gatho ya mengu de rá ngu, pa njabu himbi jat'i'ü ja ra dehe. Y co nú'a bi 'yøt'e ra Noé po ra jamfri, ja bi hnečni gue nu'a mi 'bui xá hño que gatho nuya 'yøt'ats'oqui bi du ja ra dehe. Y Aju_a bi ma gue ra Noé ya hinte ma ts'oqui mi tu ngue'a xqui gamfri'a.

⁸ Po ra jamfri ra Abrá bi 'yøte Aju_a nu mi xipabi gue da zogui nú'a ra hai hab_u mi 'bui'a pa da ma da 'm_ui ja nú'a ra hai mi ma da t'umbi dega tsogui. Hangue ra Abrá bi ma, masque himi pađi hab_u mri ma. ⁹ Po ra jamfri bi 'm_ui ngu 'nara nzøhø nuni ja ra hai hab_u xqui ña'tua Aju_a. Ja bi hyocni rá ngu dega carpa, ne ja bi 'm_uhni co ra Isaac ne ra Cobo, nehe ja bá hocni'ü yá ngu dega carpa, y nehe bi 'm_uhni'ü ngu 'raya nzøhø, masque gatho'ü xqui hñ_a'tuabi nú'a ra hai'a. ¹⁰ Ra Abrá mi tø'mi gue da ma da 'm_ui nuni ja ra dahni hab_u nthoqui xá hño y hinda za to da huati. Y go guesε Aju_a bi beni hanja

da hyoca nura hnini'a, y go bi hyocse'a.

¹¹ Nehe ra Sara hinxqui za xqui me'tsa ra b̄atsi, nu'á bi gamfri gue Ajuá himi tsa da pata rá noya nú'a xqui xipabi'a, hangue po nú'a ra jamfri'a bi t'umba ra ts'edi pa bi 'm̄ui 'nará b̄atsi masque ya mrá zi tia. ¹² Hangue ra Abrá masque nehe ya mrá zi ndaxjua, pe bi 'm̄ui 'nará t'ua, y co nú'a ra t'ua bi nxanda ndunthi ya ja'i, y nubya ya hingui tsa to da mede, ngu yá ndunthi ya tsø, ne ngu rá ndunthi ra 'bomu nú'a 'bonga ja rá hyo ra ndehe.

¹³ Ra Abrá ne gatho yá ja'i bi du, y himbi hñani nú'a xqui hñá'tuabi'ua de ante da du. Pe nu'ú bi gamfri Ajuá gue ma da umbabi 'm̄efa gatho nú'a xqui ñá'tuabi'ua, hangue nu'ú bi dø'mi co ra johya. Hangue njabu mi mañ'ua gue ngu myá ne'ñu ngue'a himi ma da nzangua ja ra ximhai. ¹⁴ Nu'ua tó'o m̄anga njabu, m̄a gue hongá ma'na ra hai pa habu da 'm̄ui'ua. ¹⁵ Nu'b̄u nú'ua mi behmahá nú'a ra hai de habu bá ehe ra m̄adi, nu'b̄u xa zahm̄a xa mengui'ua pa guehni. ¹⁶ Pe nu'ú mi hongá ma'na ra hai ma'na xá hño, y nura hai mi hoñ'ua go gue'a nú'a bí ja mahets'i. Hangue Ajuá hindi ntsa pa da m̄a gue go gue'a ra Ajuá de gue'ua, ne nu'á xa hoca 'nara hnini pa gue'ua.

¹⁷ Po ra jamfri ra Abrá bi 'yøte Ajuá nu mi tsapi ua xi mi ja rá jamfri. Hangue bi zixa ra Isaac nú'a rá 'ra t'ua pa xa hyohm̄a pa xa umba Ajuá ngu 'nara 'baha, masque Ajuá xqui ñá'tuabi gue de ra Isaac mi ma da nxanda ndunthi ya ja'i, ne xqui 'ñembi: ¹⁸ "Go dri 'beto yá b̄atsi ra Isaac." ¹⁹ Ra Abrá mi camfri gue Ajuá ja rá ts'edi pa xa japi xa yopa nte ra Isaac. Y ra Abrá bi 'yøt'a ra uenda gue bi yopa

nte ra Isaac ngue'a ya mi 'bui pa da du, pe Ajuā bi ñani'a ne bi umbabi ra Abrá ma'na'qui.

²⁰ Po ra jamfri ra Isaac bi japabi nú'ü yoho yá t'ü, 'na mrá thuhu ra Cobo y nu ma'na ra Esaú, masque ya japi mri 'betho da nja. ²¹ Po ra jamfri ra Cobo nu ya de mi ma da du bi japabi nú'ü yoho yá t'ü ra Jose, y nú'a ra ora mri japabi mi xøcambeni Ajuā, xqui ntø'tse co rá bordo. ²² Ra Jose nu de ya pa da du bi mā co ra jamfri gue ya me Israel mi pε'tsi da bøni de Egipto. Ne bi xipabi'ü gue ra pa'a da bøni de guehni'ü, da hñā'tsua rá ndo'yo'a pa da nt'agui habü mi ma da 'müi'ü.

²³ Po ra jamfri nu mi 'müi ra Moise, rá dada ne rá nana himbi zu nú'a ra danga ndā de Egipto, masque nu'á xqui manda pa da tho ya zi t'üca ts'unt'ü. Nu'ü bi hyandi gue ra Moise mrá zi hoga ts'unt'ü, hangue bi 'ñagui'ü hñu nzana. ²⁴ Po ra jamfri, nu de ya mi ndangui ra Moise, ya himbi ne'a bi t'embabi gue go mrá nana nurá t'ixu ra ndā de Egipto. ²⁵ Ra Moise ma'na bi ho bi sufri mahyεgui co rá hnini Ajuā que xqui gohi ja rá ngu ra ndā pa xa johyahmā co nuya ts'ot'øt'e nú'ü da uadi ne da thogui. ²⁶ Nú'á bi gamfri gue nu'bü da thogui ya nt'ütsate ngu nú'ü mi ma da thogui ra Zidada Jesucristo, nu'bú mi ma da t'umbabi ma'na ndunthi ya danga hño de gatho nuya hño mi ja nuni Egipto, ngue'a nú'á mi tø'ma 'nara hoga thāhā nú'a mi ma da umbabi Ajuā. ²⁷ Po ra jamfri ra Moise bi bøni de Egipto ne himbi zupabi rá cue nú'a ra ndā de guehni. Ne bi sigui co nú'a xqui beni da 'yøt'e ngue'a mi camfri gue mi 'ñoui Ajuā masque himi handi.

²⁸ Po ra jamfri ra Moise bi 'yøt'a nú'a ra ngo dega pascua, bi manda bi tho ya ðeti, y nuyá jí'ü bi hnaxa ja ya gosthingu pa njabü nu mi thogui rá ενxε Ajuá pa da hyo yá müdi t'ü de cada 'naya ngu de Egipto, bi thoguitho ja yá ngu ya me Israel, y hinte bi ja'ü. ²⁹ Po ra jamfri ya me Israel bi 'raxa ja ra ndehe rá thuhu ra Thenga Ndehe. Bi hyegue ra dehe pa bi net'i ra 'yonhyai ne bi thogui'ü, y de mi ma da thogui njabü nú'ü ya me Egipto, bi jat'i gatho'ü.

³⁰ Po ra jamfri ya me Israel bi thexa yoto ma pa gatho ja rá nthets'i ra hnini de Jericó mi jot'i dega ðanga jado. Y co yá jamfri'ü bi daguisε ya jado. ³¹ Ra Raab mi 'nara ts'o'behñá'a, pe co rá jamfri'a himbi tho ngu bi tho gatho nú'ü ya 'ñagamfri mi 'bühni ja ra hnini Jericó, ngue'a nura Raab xqui umba ntsaya nú'ü to'o xqui 'met'o da c'a'tsa nú'a ra hai'a.

³² ¿Te ja ma'na ga mā? Hinga juadi ga mā, 'bü ga mā de ra Gedeó, de ra Barac, de ra Samsó, de ra Jéfté, de ra Davi, de ra Samue, ne de ma'ra yá 'mehni Ajuá. ³³ Nú'ú go gue'ü co ra jamfri bi ntäte'ü de ma'ra ya hnini, y bi 'yøt'a ra hoga ts'ütbi, y bi hñañ'ü nú'a ra mfats'i xqui ñá'tua Ajuá. Co ra jamfri hinte bi ja nú'ü bi t'ent'ua ya zate. ³⁴ Nehe hinte bi ja nú'ü bi t'ent'a ja 'nara tsibi xi mi zø nts'edi. Nehe ma'ra himbi za to bi hyo'ü co ra mahuai. Po ra jamfri mi t'umbabi ra ts'edi ora mi othobi'ü. Himi tsu'ü nura ora mi 'yo ja ra tuhni, hangue mi japi mi nest'ihí gatho yá ncontra. ³⁵ Po ra jamfri 'raya 'behñá bi hyandi gue bi yopa nte 'ra de yá ja'i xqui du.

Ha nu ma'ra bi t'ø'tuabi ndunthi ya ts'ot'øt'e pa xa ncøhma de Ajuā, pe masque bi tho'ua himbi ncøni, ngue'a bi gamfri'ua gue mi ma da yopa nte'ua pa da me'tsa 'nara te ma'na xá hño. ³⁶ Nu ma'ra bi zeta ya nt'utsate ne ya mfei, ha nu ma'ra asta bi njot'a fadi ne bri that'i co ya cadena. ³⁷ Nu ma'ra bi tho dega nc'ahni. Nu ma'ra bi thecuabi madetho yá ndo'yo. 'Ra bri tsapi pa xa 'uehma de yá jamfri. Ha nu ma'ra bi tho co ra huai. Ha nu ma'ra mri maua mri mani mi he ya xifri dega deti ne dega t'axi ngue'a mi otho te da hye, ne xi mi thogui ra nhyoya, ya ugui, ne ma'ra ya ts'othogui. ³⁸ Masque nú'ú go mri 'ñepabi 'raya t'øt'e ma'na xá hño que gatho nú'ua ja ja ra ximhai, pe nu'ú mi naxni ja ya mbonthi ne ja ya t'øhø, ne mri 'ñagui ja ya ma'ye ne ja ya hñado. ³⁹ Gatho nú'ua to'o bi sufri njabu, hma xá hño de gue'ua ngue'a bi gamfri xá hño Ajuā. Pe nu'ú himbi za bi hyanda gatho nú'a xqui ña'tuabi Ajuā, ⁴⁰ ngue'a Ajuā xqui beni de guecju núju dyá gamfrihu, gue da 'racju 'nara japi ma'na xá hño que nú'a bi hñani'ua, pa nú'ua ya 'bet'o gamfri da dø'mi pa njabu ngu'ua ne nguju ga hañhu mahyegui gatho nú'a xa ñatcahu Ajuā, ne ga 'buhu xá hño ja rá thandi'a.

12

Ga huxa ma thandihu ja ra Zidada Jesu

¹ Hangué nujú dí pahua gue bi 'mai ndunthi nú'ua to'o bi gamfri, y nú'ú utcahu gue xi bi 'ño xá hño ja yá jamfri. Hangué ma ga tsohuhu gatho nú'a hindi hocaguihu ga ø'tuahua rá paha Ajuā. Nehe ga 'ueguehu de ra ts'oqui drí duhu, pa njabu hinda

zámgaḡ. Ga njahḡ ngu nú'ḡ pa ra taḡa dega 'rihi, ga tsɛthḡ gatho asta ga tsøñḡ habḡ drá maha. ²Ma ga huxa ma thandihḡ ja ma Zidadahḡ ra Jesucristo nú'a xa 'racjḡ ma jamfrihḡ, ne go gue'a faxcaguihḡ pa ga camfrihḡ xi xá hño. Nú'á xi bi sufri ja ra pont'i, pe himbi jamasu gatho nuya nt'atsate de nú'a ra du dega 'betsa bi thogui'a, ngue'a mi paḡi gue 'mɛfa de gatho nú'a xqui thogui mi ma da mɛ'tsa ndunthi ra johya. Hangué nubyá ya bí hudi ja ra 'ñei de habḡ bí hudi Ajuá rá Dada.

³ Beñḡ de gatho nú'a bi zeta ra Zidada Jesu, pa hinda zabi'ihḡ de nú'a guí thohḡ, nixi da du ri maihḡ. Nu'á bi zeta gatho ya ts'ot'ot'e bi 'yø'tuabi ya 'yø'tats'oqui gá ja'i. ⁴ Nu'ahḡ, masque grí ntunhḡ nzantho co ra ts'oqui, pe ni 'na de gue'ahḡ hinxa tho'ahḡ. ⁵ ¿Ha gue ya xcá pumfrihḡ nú'a ra ts'ofu bi 'ra'ahḡ Ajuá nú'ahḡ gyá baḡsihḡ de gue'a? Ja ra Māca T'ofu enga njaua:

Ma zi t'ḡ'i, ogrí utsabi rá ts'ofu Ajuá,
nixi hinda du ri mai nú'bḡ tsḡ'a'i'a.

⁶ Ngue'a Ajuá zofu nú'ḡ to'o maḡi'a,
nehe ri castiga nú'ḡ to'o ri jabḡtsi nú'bḡ hinda
'yø't'e xá hño'ḡ.

⁷ Ogrí ḡḡ rá ts'ofu Ajuá. Nu'á ri su'a'ihḡ ngue'a gyá baḡsihḡ de gue'a. Dí paḡḡ gue gatho ya dada haḡcuabi nú'a ra maña di pe'tsa yá baḡsi, ¿ha ngue ha? ⁸ Gatho ya baḡsi t'umba ra ts'ofu 'bḡ hingui øde. Hangué 'bḡ Ajuá hingui 'ra'ahḡ ra ts'ofu, nu'bú hingue xi gyá baḡsihḡ de gue'a. ⁹ Nú'bḡ ndyá notsihḡ, numa dadahḡ mi tsḡcaguihḡ 'bḡ hinduí øtehḡ, y nujú ndí umfḡ ra t'equ'ei. Nu'bú ¿hanja hingo ma'na ga umfḡ ndunthi ra t'equ'ei nú'a ma

Dadah_u bí 'b_u mahets'i, pa njab_u da nja ma teh_u nzantho? ¹⁰ Nú'b_u ndyá notsithoh_u, numa dadah_u bi 'racj_u ra ts'of_o po 'raya zi patho y ngu nú'a_u bi ne'_u. Pe nu Aju_u ri 'racj_u ra ts'of_o pa ma hñoh_u pa nzantho, pa njab_u ga 'b_uh_u xá nt'axi ngu 'b_u'a_u. ¹¹ Xi majuan_i, ni 'nara ja'i hindi johya nura ora di ncastiga. Tu rá m_ui, h_u. Pe nu'a_u tó'o da hñanga ra ts'of_o, 'm_uefa ma da m_u'tsa 'nara hoga te ne da 'm_ui te rá 'ñenth_o.

Xá nts'o ma da thogui nú' u to'o hingui ne da 'yode rá noya Aju_u

¹² Hangue nú'ah_u guí tu ri m_ui_h_u, dá nuhu ri mfeni_h_u ne 'y_oth_u ra ts'edi pa gui sigui_h_u co Aju_u. ¹³ Ne 'yoh_u xá hño, pa njab_u nú' u ya cu hingui 'yo xá hño ja rá 'ñu Aju_u, da 'ño xá hño, ne da ze yá jamfri.

¹⁴ 'Y_oth_u gath_o nú'a_u da za pa gui 'b_uh_u 'nara hoga'm_ui con gath_o. Nehe nsuh_u pa strá nt'axi ri teh_u, ngue'a_u nú' u hinstrá nt'axi yá te, hinda ma da hyandi Aju_u. ¹⁵ Nsuh_u xá hño pa ni 'na de gue'ah_u hingui 'be_h_u nú' u ya japi ri 'racj_u Aju_u. Y nsuh_u pa hinda te ya ts'omfeni madeth_o de gue'ah_u, pa hinda ts'ocua yá mfeni gath_o ma'ra, ngu 'nara ts'ondapo xá nju. ¹⁶ Nu'a_u ma gui 'y_oth_u, gui jamasuh_u pa ni 'na de gue'ah_u hingui hñuxh_u co ya 'beñ_u nú' u hingo xi ri 'beñ_uah_u, nixi ya 'beñ_u hinda hñuxui ya 'ñ_oh_o nú' u hingo xi yá dame. Nehe jamasuh_u gue ni 'na de gue'ah_u hingui utsah_u gath_o nú'a_u di muui ja rá thandi Aju_u, ngu bi 'y_ot'a ra Esaú bi unga rá japi h_onse po 'nara hñuni bi t'umbabi, y nura japi'a_u xqui umbahm_u Aju_u ngue'a_u gue'a_u mrá m_udi t' u de ra Isaac. ¹⁷ Guí

paḥ_u gue ra Esaú nu mi nehma da yopa hñanga ra japi de rá dada, ya himbi za bi t'umbi ma'na'qui. Masque xi bi nzoni ra Esaú, pe ya himbi za bi pata ra cohi pa xa yopa t'umba nura japi'a.

18 Nujú hindí njah_u ngu nú'ḥ ya me Israel nu mi umbabi Ajuá nura ley. Nu'ú bi zōni asta ra t'øhø Sinaí nú'a tsa to da net'i. Nura t'øhø'a mi zø, ne mi jani ra 'bexuui ne ra b_unthi. 19 Nu'ú bi 'yøde nú'a ra trompeta bi nz_uni, nehe bi 'yøde rá noya Ajuá mi zofo'ḥ. Nu mi 'yøde'ḥ nura noya'a, bi b_untebi'ḥ ra Moise pa da xipabi Ajuá gue ya hinda sigui da zofo njab_u'ḥ. 20 Ngue'a himbi za bi zeta nú'a ra hmanda bi xipabi'ḥ Ajuá ne bi 'ñena: “Asta 'nara mbo'oni, 'b_u da net'a nuna t'øhøna, pe'tsi da tho co ya nc'ahni o co ra lansa.” 21 Xi mi unga ra ntsu nú'a mri hnequini, asta ra Moise bi 'ñena nehe: “Asta ri 'raca ra huat'i co ra ntsu.”

22 Pe nujú nu de dá camfrih_u Ajuá ya stá jonih_u ja nú'a ra t'øhø rá thuhu Sion hab_u bí ja rá hnini Ajuá nú'a te, y nú'a go gue'a ra Jerusale nú'a bí ja mahets'i hab_u bí 'b_u ya 'motho dega ενξε. 23 Nú'ú xa munts'i pa brí nsunda Ajuá. Ne stá muntsh_uni con gatho ma'ra ya b_utsi de Ajuá nú'ḥ ya xa t'opa yá thuhu nuni mahets'i mahyεgui con guecj_u, y stá hañ_u yá japi Ajuá ngu t'umba nuya m_udi t'ḥ. Ne stá tsø_u ja rá thandi Ajuá nú'a to'o ra Nzaya de gatho. Stá tsøhø_u hab_u bí 'b_ui nú'ḥ bi hñoja'i, nú'ḥ ya xa zits'i Ajuá pa da 'm_ui xá hño ja rá thandi'a pa nz_untho. 24 Ne stá jonih_u ja ra Zidada Jesu nú'a to'o pō rá du bi nja ra 'ra'yo cohi, y stá mpøhø_u pō rá ji bi mfani nú'a utcaguih_u nú'a ma'na xá hño que rá ji nú'a ra mbo'oni bi hyo ra Abé dega hña'ti.

25 Por gue'a jamasuh_u gui 'yøteh_u Aju_a nú'a zo'a'ih_u. Nú'u to'o himbi 'yøte rá noya Aju_a nú'a bi m_anga ra Moise nuua ja ra ximhai, nu'ú himbi mpont'ui rá cu_ε Aju_a. Xigaguih_u, 'b_u hinga øteh_u nú'a bá ehe de mahets'i pa e bi zocaguih_u, ma'na hinga mponth_u rá cu_ε Aju_a. 26 Aju_a co rá noya bi japi bi mbi ra hai nú'a ra pa bi unga ra ley. Pe nubyá ena njaua: “Ma ga japi da mbi ra hai ma'na'quitho, nehe mahets'i ma ga japi da mbi.” 27 Nu mi 'ñena “ma'na'quitho”, xicj_u gue ma da 'm_εdi gatho nuya t'øt'e xa hyoqui ne ri mpadi, pa go da gohi nú'u ya t'øt'e hingui tsa da mpadi. 28 Hangue ma ga umf_u njam_adi Aju_a gue nurá hnini'a hab_u ma ga maha hingui tsa da mpadi. Ma ga p_εph_u Aju_a co ndunthi ra t'equ'ei ne co ndunthi ra ntsu ngu nú'a ne'a. 29 Ngue'a Aju_a ma da huata gatho ya ts'oqui, nja ngu 'nara tsibi ri huata gatho nú'a ja.

13

Hanja da za ga øth_u nú'a ne Aju_a

- 1 Siguih_u gui mp_ε'tsua hm_ateh_u 'na ngu ma'na.
- 2 Ne oxqui pumfrih_u gui umf_u ntsaya nú'u tsøñ'ah_u ja ri nguh_u, ngue'a bi njab_u 'ra bi umba ntsaya 'raya ϵ nx_ε masque himi pa_{di}'u ua myá ϵ nx_ε.
- 3 Ne oxqui pumfrih_u ya 'yofadi, 'yøth_u ra uenda gue go guí oh_u fadi. Nehe oxqui pumfrih_u nú'u thogui ya nt'útsate, ngue'a ne'ah_u guí 'yoth_uua ja ra ximhai.
- 4 Gatho'ih_u cumpli_u nura cohi gá p_ε'tsh_u nu ngá nth_atih_u. Xi da nsuh_u pa hingui ts'oca ri

nthatih_u, ngue'a Aju_a ma da hñ_a'mba nguenda nú'_u ya zinga medinthati ne nú'_u ya 'ñe'b_ehñ_a.

⁵ Odi oda ri mfenih_u ra boja. Dá hñ_u ri ma_ih_u co nú'a ya guí p_e'tsh_u. Ngue'a Aju_a ena: “Hinhya'm_u ga tsoc'athoh_u, nixi ga h_ec'athoh_u.” ⁶ Hangu_e co ma jamfrih_u da za ga eñh_u:

Aju_a go gue'a faxcagui;

hangu_e hinga tsu ni 'nara ja'i de nú'a beni te da 'y_otca_gui.

⁷ Oxqui pumfrih_u nú'_u ri ma'yoh_u bi zo'ah_u de rá noya Aju_a. Pa_h_u xá hño de yá te'_u ne de yá hoga 'b_efi. Tenh_u nú'a ra jamfri xa m_e'ts_u.

⁸ Ra Zidada Jesucristo go guet'a de mande, de nubya, ne pa nz_antho. ⁹ Hangu_e oxqui hoph_u to da zix'a'ih_u pa guí tenh_u ma'ra ya nt'utuate nú'_u 'na'ño. Ma'na xá hño ga hoñh_u rá mfats'i Aju_a que ga tenh_u ya nz_ai dega hñuni nú'_u t'øt'e pa Aju_a, ngue'a nuya hñuni'_u hingui faxes nú'_u to'o ri deni'_u pa da za da 'm_ui xá hño co Aju_a.

¹⁰ Ya macja de ya xodyo nú'_u p_epabi Aju_a ja yá nija'_u, ho ya mbo'oni pa umbabi Aju_a dega hñ_a'ti, nep_u nura ngø go tsi'_u. Pe nura hñ_a'ti bi t'øt'e por gu_ecj_u, 'na'ño. Y nuya macja'_u, pa gue'_u hinte ri muui nú'a ra hñ_a'ti bi t'øt'e por gu_ecj_u 'b_u sigui'_u ho ya mbo'oni dega hñ_a'ti. ¹¹ Nuyá ji nuya mbo'oni tho, ha_xa ya nd_a gá macja pa mbo ra Ma_ca Luga Xá Nsunda pa da hñ_aca ya ts'oqui. Y nuyá ngø nuya mbo'oni'_u ts'at'a møte ra hnini. ¹² Hangu_e nehe ra Zidada Jesu bi du møte ra hnini pa bi x_ugaguih_u co rá ma_ca ji'a. ¹³ Hangu_e ma ga tenh_u ra Zidada Jesu, ne ga tsoh_u gatho ma ndaxjua jamfrih_u, ga øth_u ra uenda gue necj_u ya stá pøñh_u

de ra hnini pa ga sufrih_u ra nt'utsate mahyεgui co ra Zidada Jesu. ¹⁴ Ngue'a nujú hindí pε'tsh_u 'nara hnini de guecua ja ra ximhai hab_u ga 'b_uh_u pa nzantho. Nujú dí hoñh_u 'nara hnini nú'a ma da hnequi 'mεfa. ¹⁵ Hangue po rá thuhu ma zi Hmuh_u ra Jesucristo ma ga xøcambenih_u Aju_a nzantho. Nuna søcambenin_a guehna ngu 'nara hñ_a'ti pa Aju_a nú'a rí 'ñepi ga umf_u co ma neh_u. ¹⁶ Nehe oxqui pumfrih_u gui 'yø'tuah_u ra hño ma'ra, ne gui faxh_u nú'u to'o hinte pε'tsi. Nu'b_u gui 'yøth_u njab_u, gue'a ngu 'nara hñ_a'ti guí umf_u Aju_a, y nú'á gue'a ri ho'a.

¹⁷ 'Yøte ri ma'yoh_u. 'Yøth_u nú'a da xi'a'ih_u'u, ngue'a go gue'u ri su'a'ih_u ne go gue'u pε'tsi ma da dapa nguεnda Aju_a. 'Yøteh_u'u pa da za da mpefi co ra johya, hingue co ra dum_ui. Nu'b_u co ra dum_ui ri mpefi'u, nu'bú hinte ma gui hañh_u.

¹⁸ 'Yaph_u Aju_a por guecje. Nuje dí camfrihe gue dí 'b_uhe xá hño, ne dí nehe gue nzantho ga 'yohe xá hño de gatho nú'a dí øthe. ¹⁹ Y nehe xi dí bante'ih_u gui 'yaph_u Aju_a pa 'nihi ga pengui ga tsøñ'ah_u.

Rá ngats'i ra carta hab_u 'benpabi ra nzengua ya gamfri ne t'apa Aju_a por gue'u

²⁰ Aju_a nú'a unga ra hoga'm_ui bi japi bi yopa nte de ja ya du ma zi Hmuh_u ra Jesucristo, nú'á go gue'a ma danga Ma'yoh_u, y po rá ji'a bi nja nú'a ra cohi pa nzantho. ²¹ Aju_a da 'ra'ah_u ra ts'edi pa gui 'b_uh_u xá hño pa da za gui 'yø'tuah_u rá paha'a, ne pa njab_u co rá mfats'i ma Zidadah_u ra Jesucristo gui 'b_uh_u ngu nú'a ne'a. ¡Drá nsunda ra Zidada Jesucristo pa nzantho! Njab_u gue'a.

²² Dí bante'ih_u zi cuh_u, gue osti tsabi'ih_u gui 'yødeh_u xá hño nuna ra ts'ofu dí 'ra'ah_u, ngue'a

himbi za dá xi'ah_u gatho nú'a ndí ne ga xi'ah_u.
²³ Ne dí ne ga xi'ah_u gue ma zi cuh_u ra Timu ya bi
bøni de ja ra fadi. 'B_u 'nihi da zøhø de guecua'a ga
me'beb_u pa ma ga c'a'ts'a'ihe.

²⁴ Fat'ajuah_u gatho nú'u to'o su'a'ih_u, ne gatho
nú'u ma cuh_u de ra jamfri. Ne ri fat'ajuah_u ya cu
me Italia.

²⁵ Ajuah_u da max'a'ih_u guí gathoh_u. Njab_u gue'a.

Ra 'Ra'yo Testamento
New Testament in Otomi, Mezquital (MX:ote:Otomi,
Mezquital)

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Otomi, Mezquital

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Otomi, Mezquital

ote

Mexico

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Otomi, Mezquital

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

c6437f19-566b-5232-8b2a-5c88e5a5622b